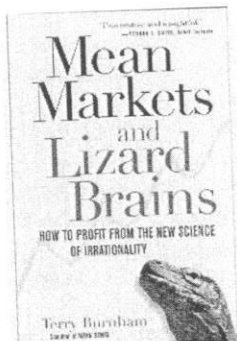

Mean Markets and Lizard Brains How to Profit from the New Science of Irrationality

Auteur: Terry Burnham
Uitgever: John Wiley & Sons
Prijs: \$27,95 + \$10 verzendkosten + 6% BTW
(203 pp.)

tekst: Jeroen Bijleveld

Terry Burnham is een pionier wat betreft de toepassing van biologie op het gebied van economie en beleggen. In het boek 'Mean Markets and Lizard Brains' ontrafelt hij de oorzaken van irrationeel gedrag op financiële markten. Het menselijk brein bevat oude structuren die dateren uit de tijd van de oermens. Deze structuren, die in het boek worden aangeduid met 'lizard brains', oefenen krachtig en vaak onbewust invloed uit op ons gedrag.

Het boek is onderverdeeld in vier delen. In het eerste deel wordt ingegaan op de nieuwe wetenschap van de irrationaliteit. Hoofdstuk 1 ('Crazy People') staat vol met voorbeelden waarin mensen irrationeel reageren door tekortkomingen van ons brein. Zo blijkt dat zeer intelligente economiestudenten vaak niet in staat zijn om relatief eenvoudige rekensommen uit het hoofd te doen. Dit heeft er alles mee te maken dat ons brein eigenlijk niet echt gemaakt is om mee te rekenen. Verder wordt het brein snel op het verkeerde been gezet.

In het boek wordt als voorbeeld het experiment van Daniel Kahneman en Amos Tversky aangehaald. Zij stelden een groot aantal proefpersonen voor het volgende vraagstuk: Linda is 31

jaar, alleenstaand, openhartig en zeer intelligent. Ze is afgestudeerd in filosofie. Als studente was ze zeer betrokken bij kwesties met betrekking tot discriminatie en sociale gelijkheid; ook nam ze deel aan antinucleaire demonstraties. Welke van de volgende twee alternatieven is meer waarschijnlijk? 1. Linda is balie-medewerkster bij een bank. 2. Linda is balie-medewerkster bij een bank en actief in de feministische beweging. De meeste mensen geven op dit vraagstuk het verkeerde antwoord. Het correcte antwoord is

1. Van alle balie-medewerksters bij banken zijn er slechts enkelen actief in de feministische beweging. Er moeten altijd meer balie-medewerksters zijn dan balie-medewerksters die feminist zijn.

Mensen die antwoord 2 gaven, leiden aan wat Kahneman en Tversky de verbindingsmisvatting noemen. In deel twee wordt een aantal theorieën met betrekking tot de economie onder de loep genomen. Over inflatie schrijft Burnham dat het werkelijke mysterie van inflatie is dat het geen mysterie is. Er is niets geheimzinnigs aan de oorzaak en beheersing van inflatie. Er zijn mensen die de inflatie bepalen. In plaats van een oncontroleerbaar fenomeen is inflatie een tamme hond die volledig wordt gecreëerd en beheerst door de monetaire autoriteiten.

Burnham illustreert het begrip 'inflatie' met een scène uit een cartoon van Yogibear. Yogibear komt bij een pizzeria en bestelt een pizza. De pizzabakker vraagt in hoeveel stukken hij de pizza moet snijden, waarop Yogibear zegt: 'Vier, ik ben op

dieet'. Hetzelfde gaat op voor de waarde van het geld. De beslissing hoeveel geld in omloop wordt gebracht heeft niet veel effect op de totale omvang van de economie, maar heeft wel een geweldige invloed op de waarde van het geld.

In deel drie gaat Burnham in op de toepassing van wetenschap en kunst op aandelen, obligaties en vastgoed. Hij haalt een studie aan van professor Siegel, waarin deze aantoonde dat in de geschiedenis van de Verenigde Staten aandelen het beste rendement

geven. Wanneer aandelen zouden zijn gekocht voor een periode van dertig jaar, dan geldt dat vanaf 1802 elke periode van dertig jaar, behalve die van 1831 tot 1861, aandelen het beter deden dan obligaties.

Professor Siegel leidt, net als veel anderen, volgens Burnham aan de 'survivorship bias'. We gaan er onbewust vanuit dat de omgeving stabiel blijft.

Wanneer iemand in Oost-Duitsland vóór de communistische overheersing in aandelen zou hebben belegd, zou hij alles kwijt zijn. Hier gaat de theorie van Siegel dat aandelen altijd de beste beslissing zijn dus niet op. Interessant is echter wat Burnham beschrijft in de paragraaf 'Why Jeremy Siegel Does Not Live in Nuclear Winter Without Electricity'. Hierin wordt Noam Chomsky aangehaald, die beschrijft hoe de VS op het nippertje aan een nucleaire oorlog is ontsnapt, doordat kapitein Vasily Arkhipov weigerde een order om een kernraket te lanceren uit te voeren.

'Mean Markets and Lizard Brains' is, mede door de vele amusante anekdotes, een zeer leesbaar boek vol interessante wetenswaardigheden.

In plaats van een oncontroleerbaar fenomeen is inflatie een tamme hond die volledig wordt gecreëerd en beheerst door de monetaire autoriteiten